

ULOS EPÄTOIVOSTA
OUT OF DESPAIR

Nuorten henkirikoskuolemien erityispiirteet

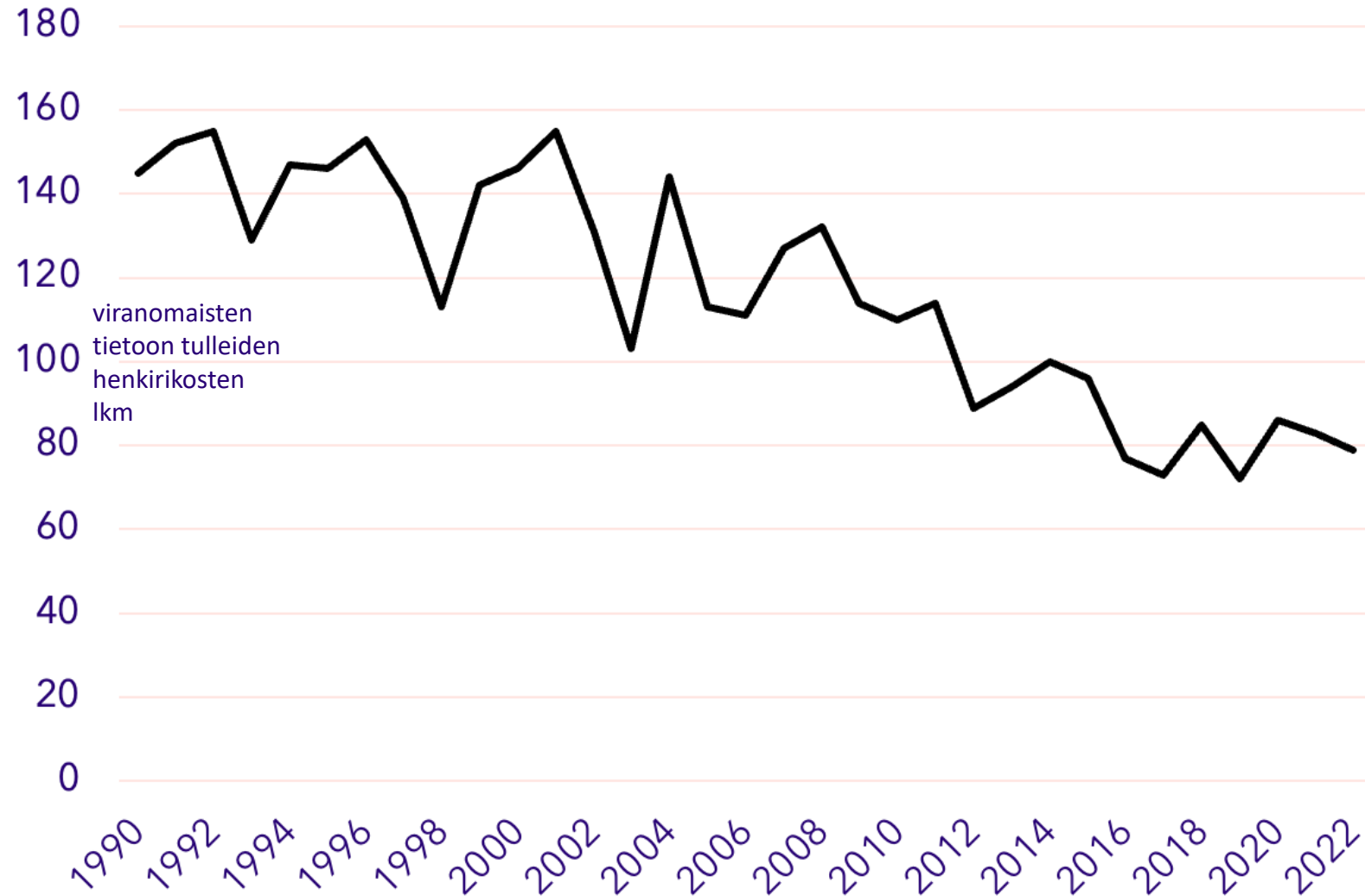
Maiju Tanskanen

tutkijatohtori

Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti, Helsingin yliopisto

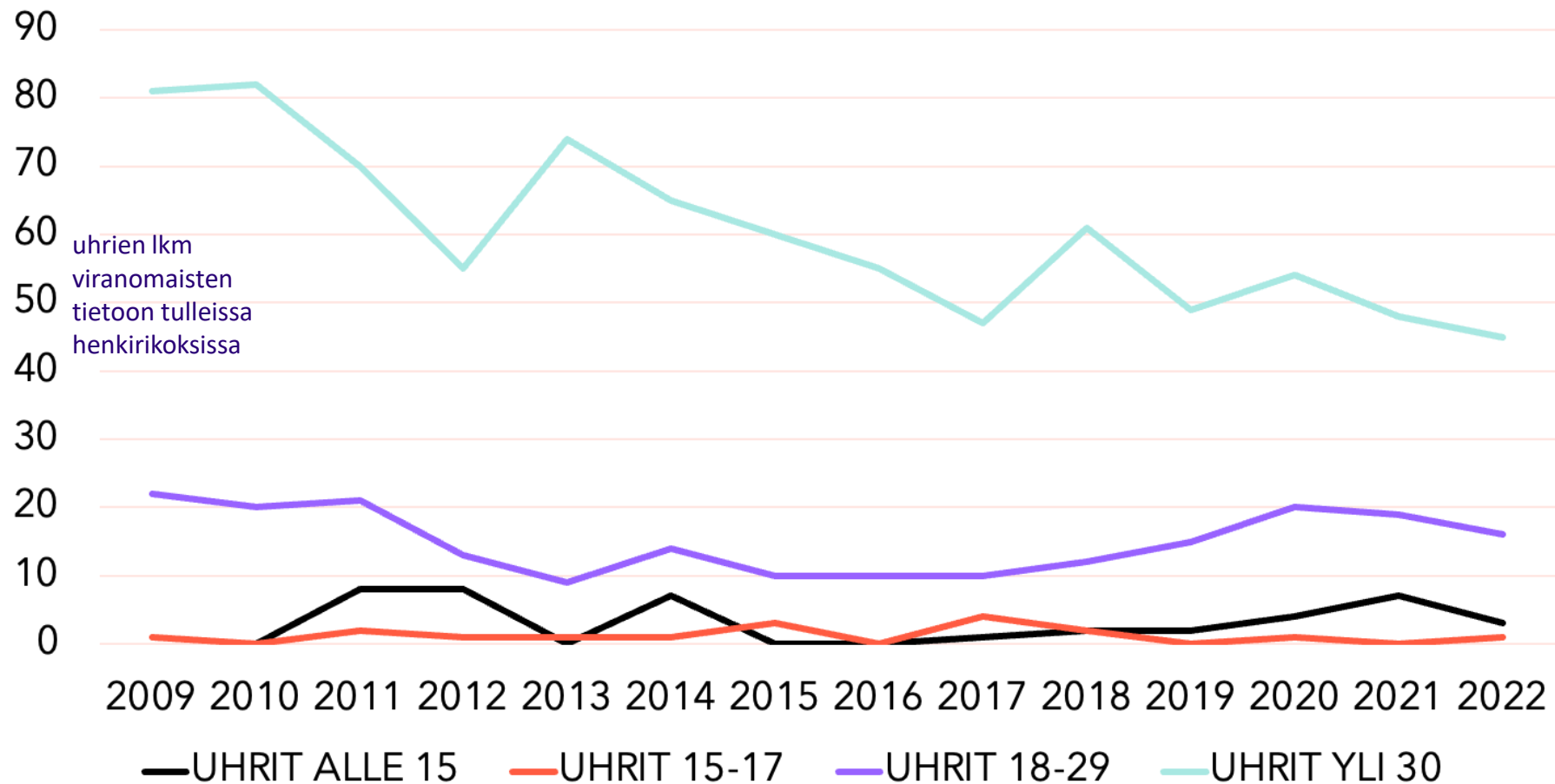
15.1.2024

Henkirikosten kokonaismäärä on Suomessa laskenut viimeisten vuosikymmenten aikana

Lähde: Tilastokeskus, Rikos- ja pakkokeinotilasto

Valtaosa henkirikosten uhreista on yli 30-vuotiaita - etenkin alaikäisiin kohdistuvat henkirikokset harvinaisia

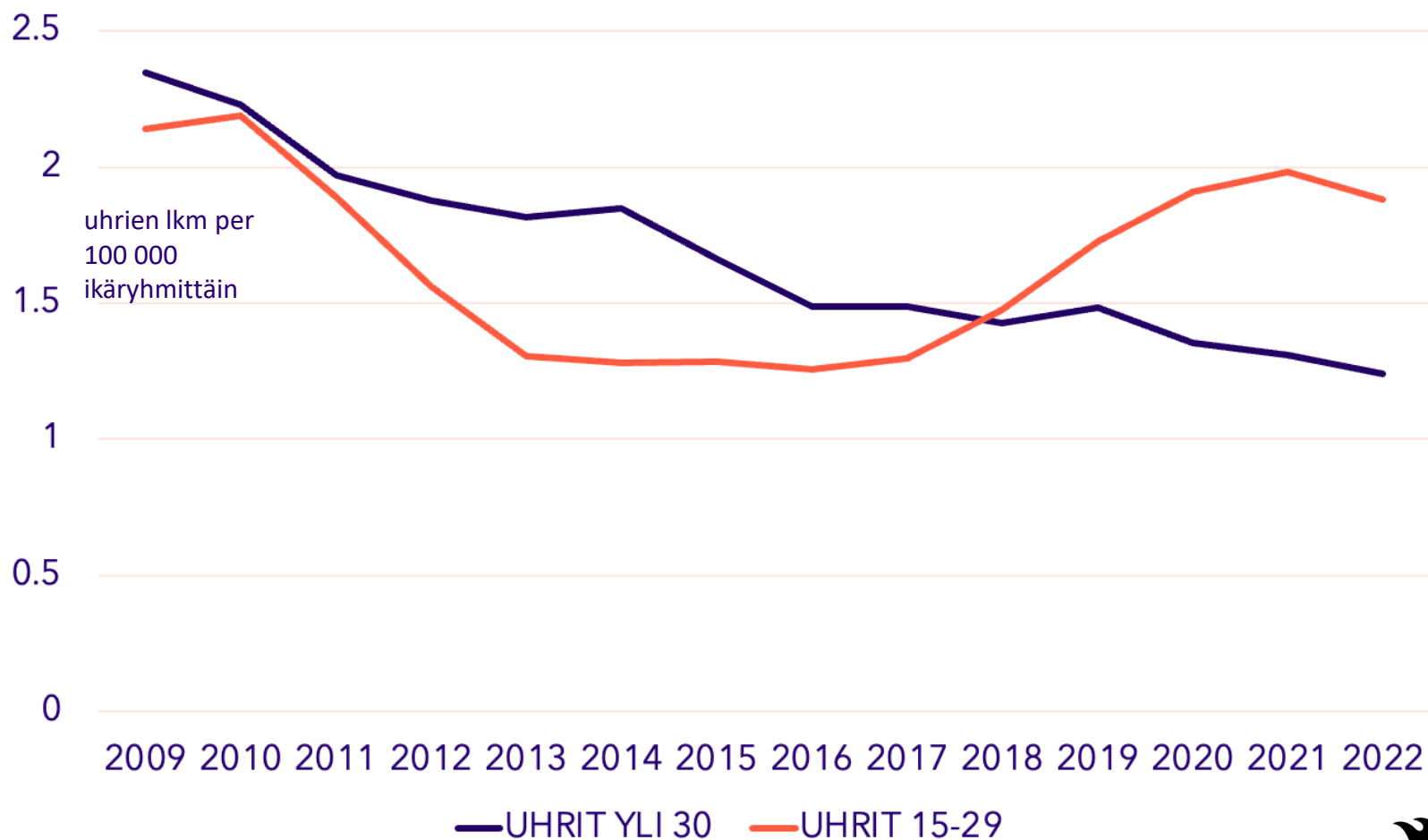

Lähde: Tilastokeskus, Rikos- ja pakkokeinotilasto

UNIVERSITY OF HELSINKI

Nuorilla (15-29) henkirikoksen uhriksi joutuminen on ollut viime vuosina ollut suhteellisesti yleisempää kuin aikuisilla

Lähde: Tilastokeskus, Rikos- ja pakkokeinotilasto & Väestörakennetilasto

Alustavien tutkimustulosten mukaan nuoriin kohdistuneet henkirikokset eroavat ”tyypillisestä suomalaisesta henkirikoksesta”

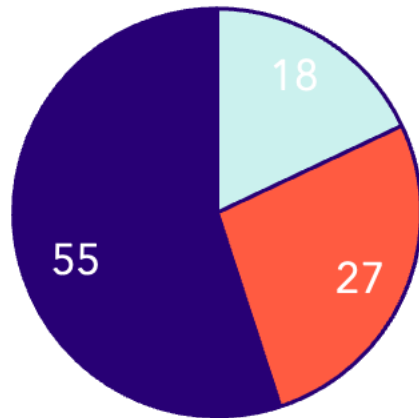
- Tyypillinen suomalainen henkirikos: keski-ikäisten, alkoholia runsaasti käyttävien, jossain määrin syrjäytyneiden miesten välinen rikos
 - Pätevätkö yleiset henkirikoksia koskevat lainalaisuudet nuorten uhrien tapauksissa?
- Minkälaisia erityispiirteitä nuoriin uhreihin kohdistuneissa henkirikoksissa on? Onko nuoriin uhreihin kohdistuneissa henkirikoksissa erilaisia alatyyppejä?

Aineisto: Henkirikollisuuden seurantajärjestelmä / Finnish Homicide Monitor: henkirikokset **2002-2018**; 15-29-vuotiaita uhreja 306 kpl ja yli 30-vuotiaita 1327 kpl

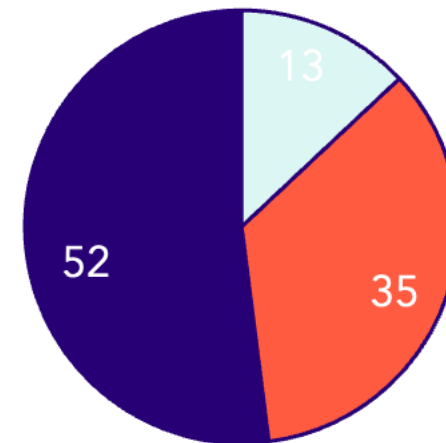
Nuorten uhrien kohdalla henkirikoksen tekijä aikuisia useammin entuudestaan tuntematon - valtaosassa tapauksia tekijä kuitenkin uhrin tuntema henkilö

15-29-vuotiaat

- Tekijä tuntematon
- Tekijä perheenjäsen
- Tekijä muu tuttu

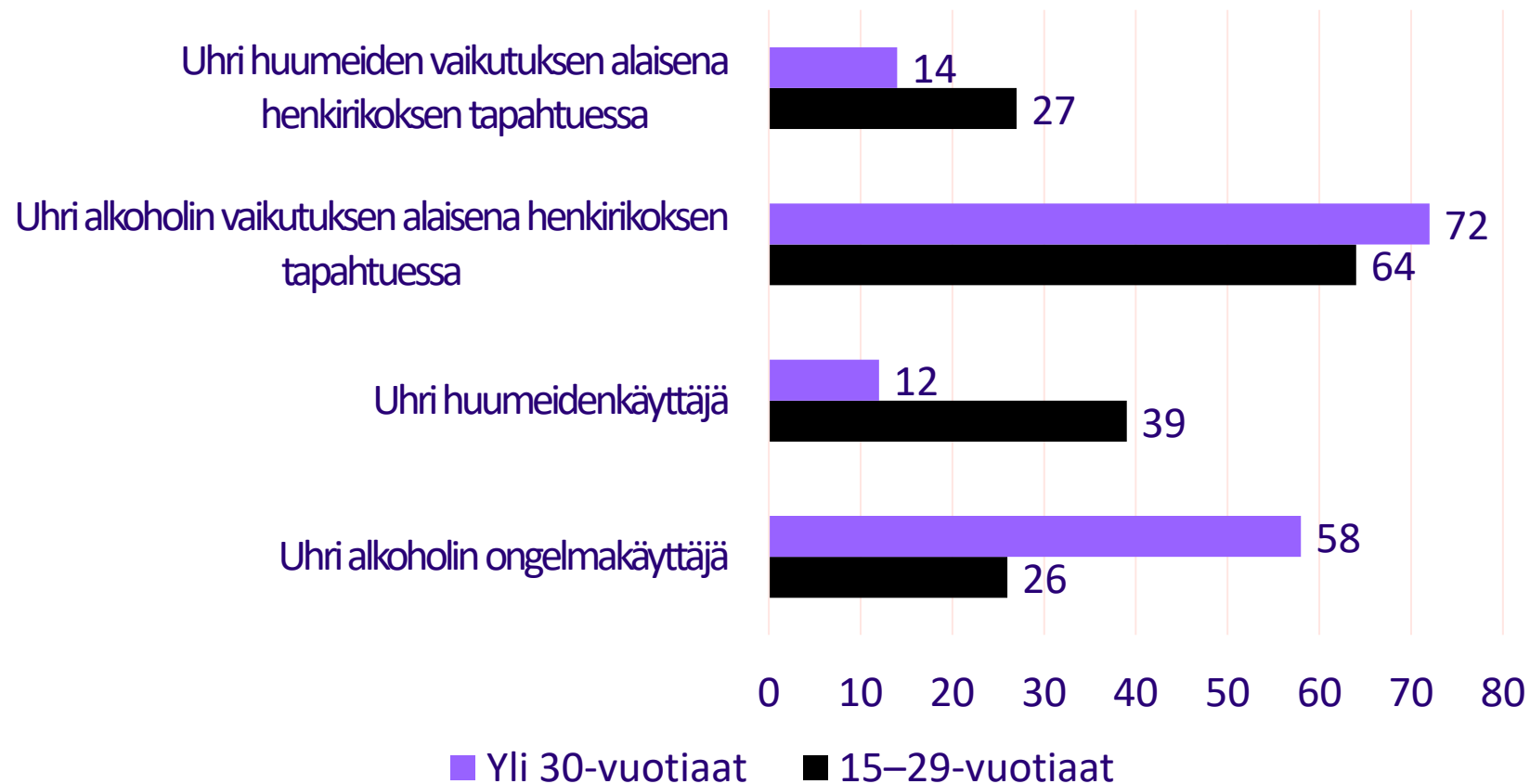
Yli 30-vuotiaat

- Tekijä tuntematon
- Tekijä perheenjäsen
- Tekijä muu tuttu

Kivivuori, Tanskanen, Suonpää & Raeste (2024). Comparing youth and adult homicide victimization in Finland 2002-2018: A latent class approach. Julkaisematon.

Nuorilla uhreilla huumeiden käyttö merkittävästi aikuisia uhreja yleisempää

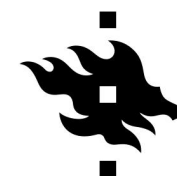

Kivivuori, Tanskanen, Suonpää & Raeste (2024). Comparing youth and adult homicide victimization in Finland 2002-2018: A latent class approach. Julkaisematon.

Kuusi uhrityyppiä (1/2)

1. Huumeiden käyttöön linkittyvät, muun kuin perheväkivallan uhrin
Nuoret ~ 30 %
Aikuiset ~ 10 %
2. Alkoholin vaikutuksen alaisena olleet, julkisella paikalla tapahtuneiden henkirikosten uhrin
Nuoret ~ 25 %
Aikuiset ~ 15 %
3. Perheväkivallan uhrin; ei uhrin päihteidenkäyttöä
Nuoret ~ 16 %
Aikuiset ~ 18 %

Kivivuori, Tanskanen, Suonpää & Raeste (2024). Comparing youth and adult homicide victimization in Finland 2002-2018: A latent class approach. Julkaisematon.

Kuusi uhrityyppiä (2/2)

4. Uurit, jotka alkoholin ongelmakäyttäjiä (ei-perheväkivalta)

Nuoret ~ 12 %

Aikuiset ~ 38 %

5. Julkisilla paikalla tapahtuneet, suunnitellut ja moniuhriset, ampuma-aseella tehdyt henkirikokset; ei liity uhrien päihteidenkäyttöä

Nuoret ~ 9 %

Aikuiset ~ 3 %

6. Perheväkivallan uurit, jotka päihteidenkäyttäjiä / tapahtumahetkellä päihtyneitä

Nuoret ~ 9 %

Aikuiset ~ 16 %

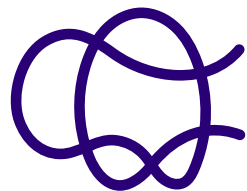
Kivivuori, Tanskanen, Suonpää & Raeste (2024). Comparing youth and adult homicide victimization in Finland 2002-2018: A latent class approach. Julkaisematon.

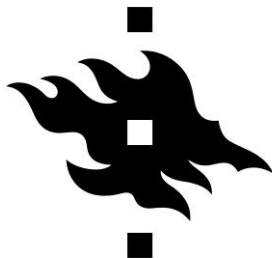
Johtopäätöksiä

- **Henkirikollisuuden kokonaismäärä on vähentynyt** viimeisten vuosikymmenten aikana – **nuoriin uhreihin kohdistuneiden henkirikosten määrä ei kuitenkaan ole viime vuosina laskenut** siinä missä aikuisiin kohdistuva henkirikollisuus (positiivinen yleistrendi ei koske nuoriin kohdistuvia henkirikoksia)
- **Merkittävä osuus nuorista henkirikosten uhreista on huumeiden käyttäjiä.** Huumeiden käyttö liittyy nuoriin henkirikosten uhreihin merkittävästi voimakkaammin kuin aikuisiin uhreihin.
- Henkirikollisuuden ehkäisyssä tärkeää tiedostaa ei pelkästään tekijän vaan myös uhrin **päihteidenkäytön mahdollinen merkitys henkirikokseen johtavissa tapahtumaketjuissa** (lisätutkimusta tarvitaan).
- Erityisesti nuorten henkirikoskuolemien ehkäisyssä tärkeää ymmärtää, että nämä rikokset eivät **kaikilta osin vastaa kuvaa ”tyypillisestä suomalaisesta henkirikoksesta”**

ULOS EPÄTOIVOSTA
OUT OF DESPAIR

UNIVERSITY OF HELSINKI

Kiitos!

maiju.tanskanen@helsinki.fi

[Janne Kivivuori \(janne.kivivuori@helsinki.fi\)](mailto:janne.kivivuori@helsinki.fi)

[Karoliina Suonpää \(karoliina.suonpaa@helsinki.fi\)](mailto:karoliina.suonpaa@helsinki.fi)

[Anna Raeste \(anna.raeste@helsinki.fi\)](mailto:anna.raeste@helsinki.fi)

